

**PODACI O UKIDANJU STATUSA OTPADA I
NUSPROIZVODIMA ZA 2015. GODINU**

SVIBANJ 2016.

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU
Radnička cesta 80
10000 Zagreb

Podaci o ukidanju statusa otpad i nusproizvodnima za 2015. godinu

SADRŽAJ

SAŽETAK	- 4 -
1 UVOD	- 5 -
1.1 UKIDANJE STATUSA OTPAD.....	- 5 -
1.2 NUSPROIZVODI.....	- 7 -
2 UKIDANJE STATUSA OTPADA U 2015. GODINI	- 9 -
3 KOLIČINE NUSPROIZVODA U 2015. GODINI.....	- 11 -

SAŽETAK

Tvrtke upisane u Očevidnik za ukidanje statusa otpada i u Očevidnik o nusproizvodima dužne su dostavljati podatke na propisanim obrascima Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu.

Tijekom 2015. godine ukupno je 10 tvrtki bilo upisano u Očevidnik za ukidanje statusa otpada. **Ukupno prijavljena količina otpada koja je ušla na postupke oporabe u 2015. godini iznosi 50.791,96 tona, a količina materijala/ proizvoda za proizvodnju kojih je oporabljen otpad iznosi 71.648,32 tona.** Od prijavljenih količina koje su ušle u obradu, najviše se odnosilo na stakleni otpad (70%) koji je oporabljivan postupcima R4 - Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala i R5 - Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala.

Tijekom 2015. godine svih 46 tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda je prijavilo podatke, a dodatno su još 4 tvrtke upisane u 2016. godini u Očevidnik nusproizvoda prijavile podatke za 2015. godinu. **Ukupno prijavljena količina nusproizvoda za 2015. godinu iznosi 94.839,32 tona.** Od prijavljenih količina najviše je prijavljeno nusproizvoda biljnog podrijetla (32%), ostataka od obrade drveta (28%) te nusproizvoda industrijskog proizvedenog agregata (14%).

1 UVOD

1.1 UKIDANJE STATUSA OTPAD

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu Agencija) prikuplja Izvješća o ukidanju statusa otpada sukladno stavku 7. članka 7. Pravilnika o nusproizvodnima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14) (u daljnjem tekstu *Pravilnik*) te Potvrde o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada sukladno stavku 5. istog članka *Pravilnika*.

Sukladno članku 15. stavku 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) (u daljnjem tekstu *Zakon*) određeni otpad prestaje biti otpad ako je prošao postupak oporabe, uključujući recikliranje i ako udovoljava posebnim kriterijima utvrđenim u skladu sa sljedećim uvjetima:

1. tvar ili predmet uobičajeno se koristi u posebne svrhe,
2. za takvu tvar ili predmet postoji tržište ili potražnja,
3. tvar ili predmet ispunjava tehničke zahtjeve za posebne svrhe i zadovoljava postojeće zakonodavstvo i norme koje važe za proizvode i
4. uporaba tvari ili predmeta neće dovesti do štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi.

Posebni kriteriji za ukidanje statusa otpada su propisani *Dodatkom V. Dijelovi 1., 2., 3., 4., 5. i 6. Pravilnika* u slučaju kada se ukida status otpada za tvar ili predmet propisanu tim *Dodatkom* te *Dodatkom V. Dio 7. Pravilnika* u slučaju kada se ukida status otpada za tvar ili predmet koji će se koristiti u istu svrhu za koju je tvar ili predmet, koji ima status otpada, prvobitno bio proizveden ili napravljen. Svaka pošiljka otpada kojem se ukida status otpada mora biti popraćena Izjavom o sukladnosti na obrascu propisanom *Pravilnikom*, izdanom od osobe koja obavlja odgovarajući postupak oporabe odnosno uvoznika u slučaju isporuke u Republiku Hrvatsku.

Sukladno članku 6. *Pravilnika* osoba koja obavlja postupak oporabe mora koristiti sustav upravljanja koji mora uključivati provjere i evidenciju i odgovarajuću dokumentaciju u pisanom odnosno elektroničkom obliku za svaku pojedinu zaprimljenu pošiljku otpada i šaržu:

- vizualna provjera pošiljke otpada i podataka navedenih u pripadajućem Pratećem listu,
- evidencija o provjeri ulazne pošiljke otpada i prateće dokumentacije koji sadrži sljedeće: datum, broj Pratećeg lista i ime i prezime osobe koja je obavila nadzor,

- evidencija o provjeri uporabe koji sadrži sljedeće: poveznicu pojedinog Pratećeg lista i odgovarajućeg broja šarže otpada, datum formiranja šarže te datume s odgovarajućim postupcima mjerenja i postupanja sa šaržom sukladno *Dodatku V.* ovoga Pravilnika,
- evidencija o provjeri šarže, koja je prošla postupak uporabe, koja sadrži zapise o poduzetim postupcima provjere ispunjavanja propisanih uvjeta, odgovarajuće norme odnosno specifikacije za pojedinu šaržu kao i rezultate odgovarajućih ispitivanja koja obavlja ovlaštenu laboratorij na godišnjoj razini sukladno *Dodatku V.* ovoga Pravilnika.

Sukladnost sustava upravljanja dokazuje se potvrdom koju je izdala osoba akreditirana za ocjenu sukladnosti sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 765/2008 od 9. srpnja 2008. godine kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje na tržište proizvoda te kojom se povlači Uredba (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13. 8. 2008.) ili osoba koja je sukladno posebnom propisu koji uređuje zaštitu okoliša ovlaštena za obavljanje stručnih poslova za potrebe sustava upravljanja okolišem i neovisno ocjenjivanje. U slučaju otpada za kojeg su posebni kriteriji propisani odgovarajućim prethodno spomenutim Uredbama ne primjenjuju posebni kriteriji za ukidanje statusa otpada propisani *Pravilnikom*.

Nadalje, članak 15. *Zakona* propisuje da se na određivanje ukidanja statusa određene vrste otpada (papir, staklo, guma, tekstil, agregat, metal) za koje su kriteriji utvrđeni na razini Europske unije, primjenjuju propisi Europske unije kojima se utvrđuju kriteriji za ukidanje statusa te vrste otpada. Nadležno tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EU) br. 333/2011 o utvrđivanju kriterija za određivanje kada određene vrste otpadnih metala prestaju biti otpad sukladno Direktivi 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu *Ministarstvo*). Ukoliko za pojedinu vrstu otpada nije utvrđen kriterij na razini Europske unije, Posjednik može ukinuti status otpada uz prethodno ishodište potvrde Ministarstva o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada. Ministarstvo, na zahtjev posjednika, izdaje potvrdu o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada ako utvrdi da su za određenu vrstu otpada ispunjeni posebni kriteriji za ukidanje statusa te vrste otpada, uzimajući u obzir obvezujuća pravna stajališta izražena u odgovarajućim presudama Europskog suda, Hrvatske norme i ostale propise koji se odnose na proizvode i pravila struke. Stavkom 9. ovog članka *Zakona* propisano je da će se sadržaj zahtjeva za upis u Očevidnik za ukidanje statusa otpada i Očevidnik nusproizvoda, posebne kriterije za ukidanje statusa otpada, uključujući granične

vrijednosti onečišćujućih tvari i štetan utjecaj tvari ili predmeta na okoliš, posebne kriterije za određivanje nusproizvoda, sadržaj potvrde o upisu u Očevidnik za ukidanje statusa otpada i Očevidnik nusproizvoda te način i uvjete provedbe propisa Europske unije kojima se utvrđuju kriteriji za ukidanje statusa pojedine vrste otpada i zadaće Ministarstva za provedbu tih propisa propisati pravilnikom.

Sukladno članku 7. stavku 7. *Pravilnika*, osoba upisana u Očevidnik za ukidanje statusa otpada dužna je do 1. ožujka tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Izvješće o ukidanju statusa otpada na propisanom obrascu Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu u pisanom ili elektroničkom obliku ukoliko nije drugačije propisano posebnim propisom koji uređuje Registar onečišćavanja okoliša. Shodno tome te shodno članku 15. *Zakona* za određene vrste otpada (željezo, čelik, otpadni aluminij, staklo i otpadni bakar) osobe koje su ukidale status otpada temeljem kriterija utvrđenih na razini Europske unije nisu dužne dostavljati podatke Agenciji.

1.2 NUSPROIZVODI

Sukladno članku 14. *Zakona* posjednik tvari ili predmeta koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta, može s istim postupati kao s nusproizvodom, a ne kao s otpadom ako ishodi potvrdu Ministarstva o upisu nusproizvoda u Očevidnik nusproizvoda. Ministarstvo, uzimajući u obzir smjernice Europske komisije, na zahtjev posjednika, izdaje potvrdu o upisu nusproizvoda u Očevidnik nusproizvoda ako utvrdi da tvari ili predmet iz stavka 1. ovoga članka, ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. da je osigurana daljnja uporaba te tvari ili predmeta,
2. da se tvar ili predmet može upotrijebiti izravno bez dodatne obrade, osim uobičajenim industrijskim postupcima,
3. da tvar ili predmet nastaje kao sastavni dio proizvodnog postupka i
4. da je daljnja uporaba tvari ili predmeta dopuštena, odnosno da tvar ili predmet ispunjava sve relevantne zahtjeve u pogledu proizvoda, zaštite okoliša i zdravlja ljudi za tu konkretnu uporabu i neće dovesti do značajnih štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi.

Dodatni posebni kriteriji za određivanje nusproizvoda propisani su člankom 4. *Pravilnika*:

1. da postoji ugovor o prodaji tvari ili predmeta, za koju se traži upis u Očevidnik nusproizvoda, između posjednika te tvari ili predmeta i budućeg korisnika te tvari ili predmeta,

2. da posebnim propisom nije zabranjena uporaba te tvari ili predmeta,
3. da tvar ili predmet za koju se traži upis u Očevidnik nusproizvoda udovoljava specifikaciji budućeg korisnika tvari ili predmeta za koju se traži upis u Očevidnik nusproizvoda.

Sukladno članku 14. *Zakona*, Ministarstvo može rješenjem odbiti upis u Očevidnik nusproizvoda ako utvrdi da je posebnim propisima kojima se uređuje postupanje s proizvodima ili gospodarenje otpadom, odnosno propisima Europske unije kojima se uređuje postupanje s proizvodima ili gospodarenje otpadom određeno da se s ostatkom proizvodnje postupa kao s otpadom ili je njegova daljnja uporaba zabranjena ili da nisu ispunjeni ostali uvjeti iz ovoga članka.

Sukladno članku 5. stavku 6. *Pravilnika*, osoba upisana u Očevidnik nusproizvoda dužna je do 1. ožujka tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Izvješće o nusproizvodima na propisanom obrascu Agenciji u pisanom ili elektroničkom obliku.

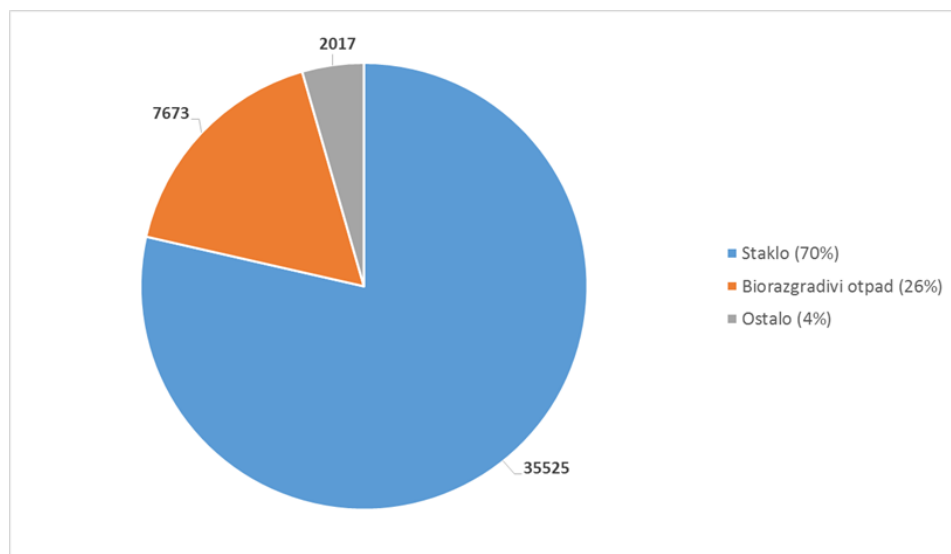
2 UKIDANJE STATUSA OTPADA U 2015. GODINI

Svih 10 tvrtki upisanih u Očevidnik ukidanja statusa otpada tijekom 2015. godine prijavilo je podatke o količinama otpada kojima je ukinut status otpada.

Ukupno prijavljena količina otpada koja je ušla na postupke oporabe u 2015. godini iznosi 50.791,96 tona, a količina materijala/ proizvoda za proizvodnju kojih je oporabljen otpad iznosi 71.648,32 tona. Od prijavljenih količina najviše je ušlo na uporabu staklenog otpada (70%) i biorazgradivog otpada (26%) (slika 1.). Otpad je oporabljivan postupcima R4¹ i R5² (69,9%), postupkom R3³ (29,9%) te ponovnom uporabom (0,2%). Najveći udio u ukupnoj količini proizvoda za proizvodnju kojih je korišten oporabljeni materijal čini stakleni agregat koji se koristi u graditeljstvu (49%), polimerna sirovina (43%) te čvrsto biogorivo (8%).

Zbirni pregled prijavljenih podataka za ukidanje statusa otpad u 2015. godini prikazan je u tablici 1., a detaljni prijavljeni podaci prikazani su u [Prilogu 1.](#)

Slika 1. Odnos prijavljenih količina otpada koje su ušle na postupak oporabe u 2015. godini (tona)

Izvor i obrada: HAOP

¹ R4 - Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala

² R5 - Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (ovo obuhvaća čišćenje tla koje rezultira uporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala)

³ R3 - Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinifikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije)

Tablica 1. Zbirni pregled prijavljenih podataka o ukidanju statusa otpad u 2015. godini

Vrsta otpada koja je ušla na postupak uporabe	Količina otpada koja je ušla na postupak uporabe (t)	Udio u ukupnoj količini otpada (%)	Ključni brojevi otpada koji je ušao na postupak uporabe	Postupak uporabe	Izlazni proizvod iz postupka uporabe	Količina izlaznog materijala/ proizvoda iz postupka uporabe (t)
Staklo	35524,53	69,94	19 12 05, 15 01 07, 16 01 20, 20 01 02, 17 02 02, 10 11 12	R4, R5	Stakleni agregat za umješavanje (do 20%) u zemljane i kamene materijale za izradu nasipa i posteljica; Stakleni granulat (flat), Floraglas, Efektglas, Artglas, Stakleni granulat (ambalažni)	35112,45
Biorazgradivi otpad	7672,51	15,11	02 02 01; 02 02 04, 02 03 04, 20 02 01, 02 05 01, 02 05 02, 02 06 01, 02 06 03, 02 07 01, 02 07 04, 19 08 09, 20 01 08, 20 01 25	R3	Anaerobni digestat	350,00
Biorazgradivi otpad	5578,16	10,98	02 01 03; 02 01 07; 03 01 05; 03 03 01; 15 01 03; 17 02 01; 19 12 07; 20 01 38; 20 02 01	R3	Čvrsto biogorivo	5578,16
Plastika	1918,09	3,78	15 01 02	R3	Polimerna sirovina	30530,19
Tekstil	96,05	0,19	20 01 11; 04 02 09	PU	Pamučne krpe i pamučnjak	74,90
Toneri	2,63	0,01	08 03 17*	PU	Toner, tonerski ulošci, papir, vješalica, paleta, kutija, auto gume, stalak, okvir, poklopac, odjeća, baterije i akumulatori, e-oprema, namještaj, proizvodi za uređivanje i opremanje prostora, ogledalo, police	2,63

Vrsta otpada koja je ušla na postupak uporabe	Količina otpada koja je ušla na postupak uporabe (t)	Udio u ukupnoj količini otpada (%)	Ključni brojevi otpada koji je ušao na postupak uporabe	Postupak uporabe	Izlazni proizvod iz postupka uporabe	Količina izlaznog materijala/ proizvoda iz postupka uporabe (t)
UKUPNO:	50791,96	100,00				71648,32

Izvor: HAOP

3 KOLIČINE NUSPROIZVODA U 2015. GODINI

Svih 46 tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda 2015. godine prijavilo je podatke o količinama nusproizvoda nastalih te godine. Dodatno je još 4 tvrtke koje su upisane u Očevidnik nusproizvoda u 2016. godini prijavilo podatke za 2015. godinu.

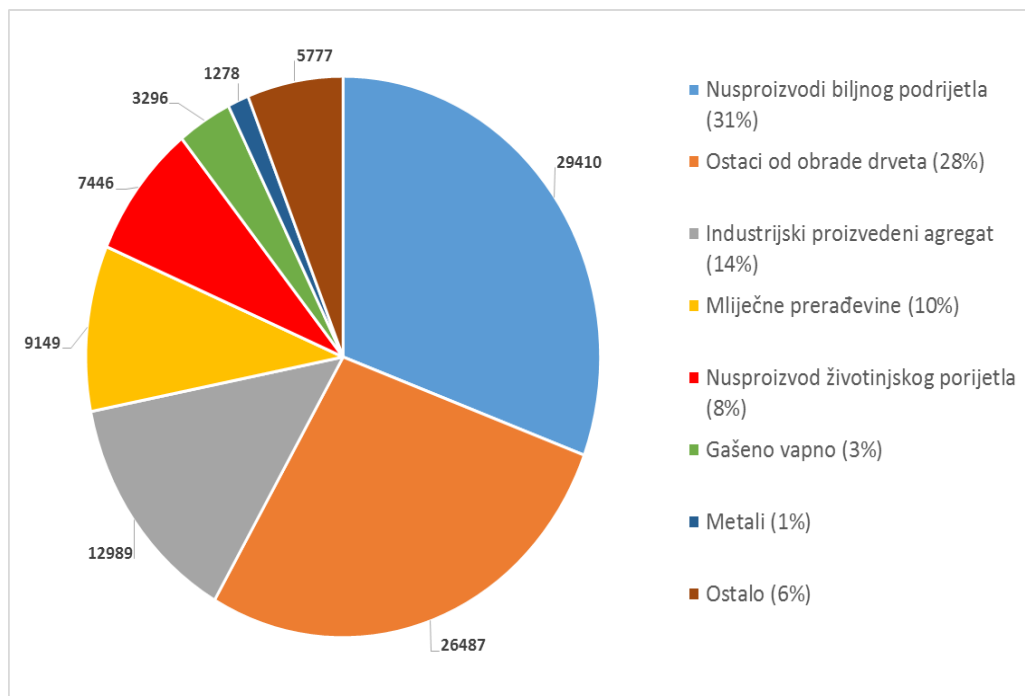
Tablica 2. Pregled prijava tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda koje su prijavile količine nusproizvoda za 2015. godinu

OPIS	BROJ OBVEZNIKA
Ukupno prijavilo tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda u 2015.	46
Ukupno prijavilo tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda u 2016.	4
Ukupno prijavilo tvrtki	50

Izvor: HAOP

Ukupno prijavljena količina nusproizvoda u 2015. godini iznosi 94.839,32 tona. Od prijavljenih količina najviše je prijavljeno nusproizvoda biljnog podrijetla (32%), ostataka od obrade drveta (28%) te nusproizvoda industrijskog proizvedenog agregata (14%) (slika 2. i tablica 3.). Detaljni prijavljeni podaci o nusproizvodnima u 2015. godini prikazani su u [Prilogu 2.](#)

Slika 2. Odnos prijavljenih količina nastalih nusproizvoda u 2015. godini prema vrsti nusproizvoda (tona)

Izvor i obrada: HAOP

Tablica 3. Prijavljene količine nastalog nusproizvoda u 2015. godini

VRSTA OTPADA	Količina (t)	Udio u ukupnoj količini (%)
Nusproizvodi biljnog podrijetla	29409,62	30,69
Ostaci od obrade drveta	26486,85	27,64
Industrijski proizvedeni agregat	12988,81	13,55
Mliječne prerađevine	9149,12	9,55
Nusproizvod životinjskog podrijetla	7446,48	7,77
Gašeno vapno	3295,78	3,44
Metali	1277,80	1,33
Ostalo	5777,16	6,03
UKUPNO:	95831,62	100,00

Izvor i obrada: HAOP